

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “Прогрес 1939”

Тел 0888883607., e-mail:starcevo_chitalishte@abv.bg

ПРОГРАМА ЗА РАБОТА НА

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

“Прогрес 1939” с.Старцево.

ЗА 2023 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в агенция на вписванията както следва.

Народно читалище „Прогрес 1939“ЕИК/ПИК 120039195, Фирмено дело: 215 от 1997г.

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на Общо-отчетно събрание на 2022 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Хари Емилов Торманов и Даниела Ангелова Мемова, секретар. Дата на изтичане на мандата: 2025 Година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към министерството на културата под № 3, последно извършени промени в обстоятелствата са вписани на 04.08.2022г.

Настоящата годишна програма за развитие на читалищната дейност на НЧ „Прогрес 1939“ през 2023 г. е съобразена с изискванията на чл. 26а, ал. 2 от Закона за народните читалища.

Съгласно чл. 2. (1) ЗЧН, Народно читалище „Прогрес 1939.“, традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и регионални възгледи и етническо самосъзнание.

Изготвянето на Програмата за 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището, като важна обществена институция, реализираща културната идентичност на населеното място, както и да се засили обществената роля като единствен традиционен културен и образователен център.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културен политика осъществяване на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар.

Изготвянето на Програмата за развитие на читалищната дейност през 2023 г. цели обединяване на усилията за развитие и утвърждаване на читалището като важна обществена институция, градяща културната идентичност на населеното място.

Тя обобщава най-важните моменти в работата на читалището, приоритети, цели и задачи, които ще спомогнат за развитието, укрепването и модернизирването му в общодостъпно и желано място за местната общност. Ще се работи за създаване на

условия за превръщането на институцията в културен център, утвърждаващ ценностите на гражданското общество.

Целите заложи в Програма за дейност 2023 г., са съобразени съгласно Чл. 3 (1) и (2) ЗНЧ и са насочени да задоволяват потребностите на населението на с. Старцево свързани с:

1. Развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователна дейност в с. Старцево.
2. Запазване на обичаите и традициите на населеното място
3. Разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. Възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. Осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите се планират да се извършват основни дейности като:

1. Уреждане и поддържане на библиотеката след извършен ремонт
2. Развиване и подпомагане на любителското художествено творчество
3. Организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концертни чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. Събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“
5. Създаване и съхраняване на етнографска колекция, съгласно Закона за културното наследство .

2.АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Старцево функционира Народно читалище „Прогрес 1939” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- *Културно разнообразие*
- *Сътрудничество с:*
 - Министерство на културата
 - Областна администрация Смолян;
 - Община Златоград;
 - РЕКИЦ”Читалища”;
 - Читалища;
 - Граждански сдружения и фондации;
 - Участие и работа по проекти, осигуряващи допълнително финансиране.

Силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с опит в сферата на читалищната дейност;
- Материална база в добро общо състояние
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
- работа с млади таланти

- Сътрудничество на доброволци;
 - планирани доброволчески инициативи за подпомагане дейността на читалището като културна институция.

Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуство и култура, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат селските възрастни населения в културни и художествени практики?

3.СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция и обучения по Национална Програма „Учене през целия живот“/ 2023 година, приета за Европейска година на образованието, и най-вече на повишаването на квалификацията/;
 - Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на населението.
 - Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в с. Старцево
 - Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
 - Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
 - Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция за различните социални общности.
 - Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог в с. Старцево

4.РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Златоград.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ ЗА РЕАЛИЗИРАНЕ НА ПЛАН-ПРОГРАМАТА

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото. Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

Дейността на библиотеката през 2023 г. ще включва:

1. Актуализиране на библиотечния фонд на читалищната библиотека, чрез закупуване на нова литература, абонамент, дарение, кандидатстване с проект пред МК и други организации.
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на около 160 читатели.
3. Изготвяне на библиографски справки по различни теми;
4. Инициатива „Книга за всеки” – въвеждане на системата за патронажно обслужване на възрастни читатели и такива с физически увреждания;
5. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
6. Провеждане традиционни срещи „На гости в библиотеката”;
7. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
8. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото; Четене от изявени европейски автори
9. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: /деца, ученици, възрастни/; обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и предоставяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
10. Повишаване квалификацията на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека „Николай Вранчев“ – Смолян и РЕКИЦ „Читалища“.

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалището е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището **цели** запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището ще работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището ще се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на

местната култура. Чрез тази дейност читалището ще има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1.Образователни дейности:

Музейна сбирка към Читалището

-Обогатяване на музейната сбирка към читалището и утвърждаване важното й значение за съхраняване на миналото и традициите на населеното място.Провеждане на уроци по родолюбие.

2.Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави

-Мъжка фолклорна група за автентичен фолклор

-Смесена фолклорна група за автентичен фолклор

- Детска фолклорна група

Други:

- Ще продължи и дейността на Клуб „Седянка към читалището

Предоставяне на компютърни услуги и интернет на ученици и не само.

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествените състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за културно-историческото минало и етнографията на с. Старцево.

7. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

Финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност“ 2023;

- Програма „Културно наследство“ в 2 модула – „Културно предприемачество в областта на културното наследство“ и „ Съхранение и популяризиране на културното наследство“.

Програми към НФК . Имаме спечелен проект „ Младежки театър в читалището, чиято реализация предстои през 2023г.

- 8. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.**
- 9. Социална политика на читалището, в т.ч. Работа с хора с увреждания и осигуряване на достъп на тези хора до дейността на читалището, етнически малцинства, работа с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството**

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

- 1.Планувани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни.
- 2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- Участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- Инициатива от международно и национално значение:
- Участие с проекти към НФ "Култура", към Министерство на културата;
- Участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- Участие в обучения на РЕКИЦ „Читалища“:
Онлайн обучение и практикуми, организирано от РЕКИЦ“Читалища“ на тема:
„Новаторски инициативи през 2023- Европейска година на образованието и повишаването на квалификацията“
- Инициране на социални дейности с различни възрастови групи, хора с увреждания
- Доброволчески инициативи: седмицата на гората - почистване на еко - пътеки и туристически маршрути;
- Подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос.
 - брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
 - брой читатели;
 - брой нови книги и абонамент;
 - брой предоставени услуги;
 - брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания;
 - брой организирани групи и постижения;
 - брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси;
 - награди от участия в конкурси, фестивали и празници;
 - брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти;
 - поведени събрания – общи и на настоятелството;
-
- извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок.
 - общ бюджет на читалището за предходната година.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Златоград съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Финансиране от спечелени проекти;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ И ОТЧЕТ НА ПРОГРАМАТА

Срокът за изпълнение на Програмата е в рамките на бюджетната 2023 година; Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2023 г. пред Кмета на Община Златоград и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г. При отчитане на дейностите в изпълнение на Програмата ще бъдат отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

Програмата за дейност е съобразена и с културния ни календар.

1.КУЛТУРЕН КАЛЕНДАР

Януари

06.01 - 160 г. от рождението на **Алеко Константинов** – български писател, общественик и основоположник на организираното туристическо движение в България, сатирик и пътеписец /1863–1897/.- изложба в библиотеката;

12.01 - 146 г. от рождението на **Джек Лондон** – американски писател /1876–1916/.- изложба на литература в библиотеката;

13.01- 145 г. от рождението на **Пейо Крачолов Яворов** (Пейо Тотев Крачолов) – български поет символист и революционер, един от най-големите български поети на ХХ век /1878–1914/.- литературен урок;

19.01- 100 г. от рождението на **Ивайло Петров** – кът в библиотеката

12.01 - 146 г. от рождението на **Джек Лондон** – американски писател /1876–1916/.- изложба на литература в библиотеката;

21 .01 - Бабинден- организиран ритуал, с клас от училище или детската градина ,с участието на баби, акушерки и клуб „ Седянка“.

Февруари

14 .02 - Ден на виното и на любовта – Вечер на любовната лирика;

19.02 - 150.г от обесването на Васил Левски, Апостолът на свободата (1837-1873) .
Рецитиране на стихове за Левски от ученици и презентация.

21.02 – Международен ден на майчиния език .Среща с учители по български език и клас;

27. 01 - 110 г. от рождението на **Ъруин Шоу** – американски писател и публицист /1913–1984/.- кът;

28.02- Украсяване на дървото мартеница на площада съвместно с Кметство Старцево.

Март

1.03 - Баба Марта–Посрещане на Баба Марта с група от детската градина;
Отбелязване Деня на самодееца с всички групи;

3.03 - Национален празник на България – 145 год. от подписването на Санстефанския мирен договор и Освобождението на България от османско иго/1878/-
Тържествен концерт и организиран поход до Белите камъни, изложба на литература;

8.03- Международен ден на жената - Премиера на „Женско царство“ :

14.03 – Възстановка на обичая Наша Марта;

21. 03 – Отбелязваме Световния ден на поезията с прочит на поетични творби от български и чужди поети с ученици и възрастни.

В края на март- Отбелязваме празник на буквите-с 1-ви клас.

Април

02.04- Международен ден на детската книга . Среща с детски писател.

02.05 – **Великденска работилница**- боядисваме яйца и правим великденска украса съвместно с ученици;

22.04 - **Ден на Земята**- Отбелязваме Деня на Земята и Седмица на гората с ученици;

24- 29.04 - **Седмица на детската книга:**

Моят любим приказан герой - Карнавал на приказните герои;

Най – добър четец състезание с ученици от училище;

Приказни истории разказани от възрастни – среща на децата с опита и мъдростта на времето;

Организирана среща с писател .

Май

06.05 – **Гергьовден** - Историята на празника и неговото честване през годините през погледа на участниците от Клуб „ Седянка „ към читалището.

Участие на групите в Празник на Златоградското чевърме -2023 и Празника на с. Долен;

15.05 - Ден на отворените врати в Музейната сбирка. Запознаване на децата от училище и детската градина с историята и битата на Старцево, съвместно с жените от клуб „ Седянка“.

24.05 – **Ден на славянската писменост и култура** –тържествен концерт и рецитиране на стихове посветени на славянската писменост и култура от ученици , награда за най-активен читател , изложба на литература;

27.05 - 120 г. от рождението на **Никола Йорданов Фурнаджиев** – български поет, представител на така наречената Септемврийска поезия /1903–1968/. – кът в библиотеката

Юни

1.06 – **Ден на детето** - празнична програма посветена на Деня на детето;

02.06 - **146 г. от гибелта на Христо Ботев** – гениален български поет и революционер /1848–1876/.

Прочит на стихотворения от Ботев с клас в библиотеката;

03.06 Участие на самодейните групи в Национален фолклорен *фестивал* „Насред мегдана в *Арбанаси*“

21 .06 – Еньовден. Запознаване на децата с лечебните билки и техните свойства.;

24.06 - Участие на самодейните групи в „Еньовден – фестивал на билките, цветята и екопродуктите от Родопите” гр. Девин.

Юли

10.07 – Начало на летни занимания. Продължава традицията, да запознаваме децата с миналото и историята на старцевци;

16.07.- Участие и представене на ритуала „Женилка – старцевска сватба“ във Фесивал на сватбената обредност“ с. Пешера.

Август

5.08 – Участие на фолклорните групи във НФФ”Фолклорен извор” с. Царевец, общ. Свищов;

13.08 – Участие на фолклорните групи във „Фестивала на чистите храни от Родопите – Ардино 2023“;

16 .08 - Красотата на родния край –изложба;

17.08 - Празничен концерт на самодейните състави към читалището;

18. 08 - Реализиране на представлението по проект към НФК“ Младежки театър в читалището“;

19.08 - Празник на с. Старцево;

Участие на фолклорните групи във Фестивал на народната носия-Жеравна-2023.

Участие на фолклорните групи в Международни фестивали.

Септември

05.09- Участие на фолклорните групи във фестивал Неделино 2023;

6.09 - 138г. от съединението на Княжество България и Източна Румелия - кърт в библиотеката

17.09 - 125г. от рождението на **Христо Смирненски** – български поет, сатирик, журналист- кърт в библиотеката;

22.09 – 115г. от обявяване Независимостта на България -кърт в библиотеката

26.09 - 137г. от рождението на Ран Босилек – български писател, поет и преводач /1886–1958/.организирана среща с клас.

Октомври

01.10 – **Международен ден на възрастните хора, на поезията и музиката.**- Отбелязваме го с клас от училище, самодейците кърт читалището и гости;

15 .10 – Есенни четения с деца от детската градина и училище;

Участие на самодейците във фестивал "Кукурузени усмивки" Селановци;

16.10- Световен ден на хляба-учим се да замесваме хляб с ученици.

Ноември

0 1.11 - Ден на народните будители. Презентация с клас и гости в библиотеката и среща с будители на Старцево. Обявяване Будител на 2023г.;

22.11 - 190 г. от рождението на **Добри Попов Войников** - кът в библиотеката;

24.11 - 197 г. от рождението на Карло Колоди – италиански белетрист и публицист /1826–1890/. Викторина посветена на живота и творчество на автора за ученици от начален етап.

Декември

10. 12 – Конкурс за написване на коледни стихове или разкази „ Чудесата на Коледа“ за ученици;

22.12 - Коледно детско шоу за най-малките с дядо Коледа;

23.12 - Коледен благотворителен концерт и базар съвместно с ученици от СУ”Св. Княз Борис I”.

2.ХУДОЖЕСТВЕНО-ТВОРЧЕСКА ДЕЙНОСТ:

През 2023 год. продължават дейността си:

Женска група за автентичен фолклор;

Детската школа по народно пеене с ръководител Сийка Иванова;

Мъжка група за автентичен фолклор с ръководител Атанас Карамучев;

Клуб „Седянка” .

Младежка театрална трупа.

3. ПРОЕКТИ:

- Кандидатстване по текущи проекти на НФК ;
- Реализиране на проект „Младежки театър в читалището“;
- Кандидатстване в текущи проекти към Министерство на културата по програма „Българските библиотеки-съвременни центрове за четене и информираност“

4. РЕМОНТНИ ДЕЙНОСТИ:

- Направа на покрив над терасата на главния вход;
- Изграждане на санитарен възел;
- За Музейната сбирка- ремонт на входа, монтиране на допълнително осветление и освежаване;
- Изграждане на нови комини.

Председател на НЧ „Прогрес 1939“

Хари Торманов:

